

ДВИЖЕНИЕТО - ОСНОВА НА ЕРГОТЕРАПИЯТА

Нина Михайлова

Катедра „Физикална медицина, рехабилитация, ерготерапия и спорт“; МУ - Плевен

Резюме:

Движението означава дейност в различните й форми и е съществена характеристика на живота. Човек извършва множество дейности, които надхвърлят необходимостта от запазване на индивида и съхраняването на човешкия вид. Ако обединим тези дейности под понятието работа, то това доказва, че в хода на развитието на човека, работата е решаващ и определящ фактор.

При анализа на работата се обособяват функционален компонент, творчески компонент, комуникативен компонент и компонент полезност.

Ерготерапията надхвърля рамките на терапевтичните методи. Тя обръща внимание не само на настоящата увреда, а взема предвид и развитието на пациента преди заболяването.

Цел на терапевтичната програма е адаптиране на пациента в обществото. Чрез целенасоченото включване в нея на различни работни процеси се постига благоприятно въздействие върху психическите и физически симптоми на заболяването.

Всеки двигателен процес е сложен комплексен процес, в който вземат участие различни системи от органи. От усърдието за изпълнението на движение зависи, дали движенията ще протичат координирано, целенасочено и с необходимата сила.

Съвкупността от белезите на движението е израз за неговата координация. Понятието „координацията на движението“ е подреждане, организация на двигателните действия, в насока към определена цел, респективно намерение.

В организацията на двигателното действие се обръща внимание на отношението на човека към света. Фазите на движението, единичните или частични движения подлежат на тази организация. Никое съзнателно движение не протича без поставяне на конкретна цел. На тази цел са подчинени отделните действия.

Ключови думи: движение, действие, дейност, координация, ерготерапия.

MOVEMENT - BASIS OF THE ERGOTHERAPY

Nina Mihajlova

Medical University - Pleven

Abstract:

Movement means action in its different shapes and is important characteristic of life. Man performs lots of actions that exceed the necessity of saving the individual and human race. If these actions are integrated in the conception of work, this proves that in the development of human race work is crucial.

Analyzing work we can divide functional, creative, communicative components and the component of usefulness.

Ergotherapy overcomes the boundaries of therapeutic methods. It turns attention not only on the present injury, but on the development of the patient before the suffering.

The purpose of the therapeutic program is the pre-adaptation of the patient in society. Including different work processes can be achieved favorable influence on the mental and physical symptoms of the disease.

Every motive process is complex, and different systems of organs take part in it. From the eagerness of movement depends if it will flow co-ordinate, purposeful and with the needed strength.

The conglomerate of marks of the movement is the expression of its co-ordination. The concept of "co-ordination of motion" is organization of motive processes to direct definite purposes, respectively intentions.

In the organization of the motive process is turned attention on the relation of the person on the world. The phases of motion, single or partial motions are liable to this organization.

There is no conscious movement without definite purpose. This purpose subdues the separate actions.

Key words: movement, action, activity, co-ordination, ergotherapy

1 Значение на движението за ерготерапията

Движението, означава дейност в различните й форми и е съществена характеристика на живота. Човек се различава от другите живи същества именно с това, че извършва множество дейности, които надхвърлят необходимостта от запазване на индивида и съхраняването на човешкия вид.

Ако обединим тези дейности под понятието работа, то това доказва, че в хода на развитието на човека, работата е решаващ и определящ фактор. Тя определя функционалното развитие на отделните части на тялото (ръка, длан, пръсти на ръцете и т.н.) и с това строежа на цялото тяло.(1,2)

Чрез работата съществено се повлиява развитието на човешкото общество. Чрез нея се доразвива и комуникацията (език) и човешкият мозък (мислене и действие).

При анализа на работата се обособяват следните компоненти:

- **функционален компонент** т.е. комплексна активност на двигателния апарат (мускули, стави) в психомоторна координация;
- **творчески компонент** т.е. активност на ЦНС;
- **комуникативен компонент** т.е. възможното чрез работата и от значението за нея, възприемане на междуличностните отношения;
- **компонента-полезност** т.е. свързаната с работата поставена цел, да доведе до позитивни резултати за изпълнителите или за обществото.(4)

Докато първите два белега също се отнасят за заетостта, то комуникативният компонент и още повече компонентът полезност са присъщи за работата. Названите четири компонента се разделят различно в различните дейности. Така, някои предимно творчески работи поставят сравнително по-малко функционални изисквания, докато от друга страна функционалният процес на работа почти не предлага творчески възможности. За телесното и духовно здраве, за задоволяване на човешките потребности трябва и четирите компонента да се съдържат в ежедневната работа, било на работното място или в семейството. Организацията на свободното време е само занимание и в крайна сметка не може да замени работата за по-дълъг период от време.

Краткото представяне на общото значение на работата за човека, позволява да се направи заключение за нейното приложение в терапията.

Здравият човек, в нормалния си живот, се нуждае от функционални, творчески и комуникативни дейности. Като болен обаче, той дори и минимално не може да задоволява тези потребности. Става недоволен, неспокоен и това настроение се отразява във всички измерения на живота му, ментални, както и телесни. По-късно той привиква към обусловеното от болестта състояние на не активност, губи инициатива и интерес. Това състояние, означавано и като *психически хоспитализъм*, често дори и след отзвучаване на състоянието или при пълно или частично възстановяване на загубените функции не може да бъде преодоляно. Засегнатите трудно възвръщат своята активност в